

Kazimierz Michałowski

Palmyra (Syria)

Informator Archeologiczny : badania 3, 440-441

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

okresu istnienia bramy i świadczy o tym, że po tej stronie znajdowała się furta wypadowa. Nawierzchnia we wschodniej części bramy została wykonana z płyt kamiennych, poniżej przebiegał kanał odsłonięty na niewielkim odcinku. Z okolic bramy pochodzi skupisko odłamków amfor glinianych, stemplowana ceramika budowlana, dwa odłamki kamiennych inskrypcji, jońska głowica i inne detale architektoniczne.

PALMYRA /Syria/

**Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej UW w Kairze**

Badania prowadzi prof. dr Kazimierz Michałowski.
Finansowała Polska Stacja Archeologii Śródziemnomorskiej UW w Kairze. Jedenasty sezon badań. Starożytna dzielnica miejska s I w.p.n.e. - VI w.n.e.

Polskie badania archeologiczne prowadzone na terenie Palmyry są kontynuacją międzynarodowych badań zapoczątkowanych kilkadziesiąt lat temu. Dotyczą one historii i architektury miasta z okresu jego niepodległości i po włączeniu do imperium rzymskiego. Teren wykopaliisk polskich w Palmyrze /Tadmor/, położonej w pustyni syryjskiej na wschód od Damaszku, obejmuje zachodnią dzielnicę miasta i centralny odcinek głównej nekropoli tzw. Doliny Grobów. Do chwili obecnej przeprowadzono 11 kampanii wykopaliiskowych w czasie trwania których badania skupiały się na tzw. Obozie Dioklecjana w zachodniej części miasta. Odsłonięto całą oś zachodnią obosu, bramę i drogę pretoriańską prowadzącą poprzez tetrapylon do tzw. Świątyni Sztandarów oraz samą świątynię. Sko-

rygowano poprzednio sugerowany plan założenia tego obozu; przy badaniach nekropoli w Dolinie Grobów stwierdzono istnienie nowego typu grobowca tzw. wieży-hypogeum. Obecnie prace skoncentrowały się na dalszym wyświetlaniu konstrukcji architektonicznej Świątyni Sztandarów, okresu jej powstania i przeznaczenia. Na podstawie sondażu i pomiarów architektonicznych stwierdzono, że tzw. Świątynia Sztandarów pochodzi z okresu wczesniejszego niż okres Dioklejana - czyli okresu budowy obozu rzymskiego - a tylko w tym okresie uległa przebudowie. /Jednym z dowodów jest absolutna szkiełność wymiarów schodów prowadzących do Świątyni Sztandarów z wymiarami schodów starszych niż okres Dioklejana, prowadzących do Wielkiej Bramy/. Prawdopodobnie świątynia ta pochodziła z okresu Zenobii lub nieco wosześniej i była przeznaczona dla kultu nieznanego bóstwa.

Wśród szeregu bardzo cennych znalezisk można wyróżnić następujące grupy: fragmenty architektoniczne, reliefy nagrobne, rzeźby portretowe, inskrypcje, ceramikę, monety itp.

Badania są w toku i będą kontynuowane, a poszczególne znaleziska i odkryte obiekty są na bieżąco zabezpieczane i konserwowane.